

A detailed historical painting depicting the signing of the Constitution of May 3, 1791, in the Great Hall of the Royal Castle in Warsaw. The scene is filled with a large crowd of men in 18th-century attire, many holding flags and banners. A central figure, King Stanisław August Poniatowski, is being carried on a chair by his subjects. The architecture features ornate classical details, and the overall atmosphere is one of a significant historical event.

Konstytucja 3 maja

Konstytucja 3 maja

Konstytucja uchwalona 3 maja 1791 roku, była pierwszą w Europie i drugą konstytucją na świecie. Miała być odpowiedzią na pogarszającą się sytuację wewnętrzną i międzynarodową Rzeczypospolitej Obojga Narodów, która jeszcze 150 lat wcześniej była jedną z największych potęg europejskich i największym krajem w Europie.

Przyczyny uchwalenia konstytucji

Zbyt szerokie przywileje szlachty pozwalające zrywać każdy sejm

Brak reform wewnętrznych państwa

Przestarzała gospodarka

Brak stałej armii (tylko 12 tysięcy żołnierzy polskich i 6 tysięcy litewskich)

Wybór elekcyjny króla

I rozbiór Polski spowodowany osłabieniem państwa

Uchwalenie konstytucji

- Nagłe przyspieszenie całej akcji i przeniesienie terminu posiedzenia z 5 na 3 maja było możliwe dzięki determinacji króla i jego współpracowników.
- Od rana w okolicach Zamku Królewskiego gromadziły się tłumy mieszczan.
- Konstytucja została uchwalona w Zamku Królewskim w Warszawie w sali sejmowej, a później zaprzysiężona w kościele św. Jana.

Obraz Jana Matejki

- „Konstytucja 3 Maja 1791 roku” - taki tytuł nosi obraz Jana Matejki namalowany w 1891 roku.
- Matejko umieścił na nim osoby, które uczestniczyły w tym wydarzeniu i te, które mają znaczenie symboliczne. Na przykład:
  - Leżący szlachcic, szarpiący dziecko. Ta scena wydarzyła się w sali sejmowej.
  - Po prawej stronie obrazu, wybija się z tłumu na jasnym koniu młody książę Józef Poniatowski, bratanek króla. General Józef rzeczywiście dowodził wojskiem ochraniającym Zamek tego dnia, jednak jest również symbolem wydarzeń z przyszłości

Skutki uchwalenia konstytucji

- Konstytucja 3 Maja przekształciła państwo w monarchię konstytucyjną, wprowadzała zasadę trójpodziału władzy. Wyrazicielem suwerennej woli narodu miał być dwuizbowy Sejm. Konstytucja potwierdzała też przywileje mieszczańskie nadane w akcie prawnym z 18 kwietnia 1791 roku. Według tego aktu, mieszczaństwo miało prawo do bezpieczeństwa osobistego, posiadania majątków ziemskich, prawo zajmowania stanowisk oficerskich i stanowisk w administracji publicznej a także prawo nabywania szlachectwa. W dniu ustanowienia Konstytucji 3 maja przestała istnieć Rzeczpospolita Obojga Narodów a w jej miejsce została powołana Rzeczpospolita Polska.

Podsumowanie skutków

- Pozytywne:
  - Konstytucja 3 maja znosiła liberum veto.
  - Ustalono dziedziczność tronu.
  - Wprowadzono trójpodział władzy.
  - Zniesiono prawa kardynalne.
  - Poprawa sytuacji chłopów.
- Negatywne:
  - II rozbiór Polski.
  - Konfederacja targowicka.

Święto
Konstytucji
3 Maja

3 maja jako święto narodowe

3 Maja
Święto Konstytucji

Już w dwa dni po uchwaleniu Konstytucji dzień 3 maja uznano za święto narodowe, które później z powodu niewoli kraju zostało na długi czas zawieszono. W 1792 roku rozpoczęła się wojna polsko-rosyjska w obronie Konstytucji 3 Maja. Ostatecznie doszło do okupacji Polski, obalenia Konstytucji i drugiego rozbioru państwa.

Święto 3 Maja zostało przywrócone w II Rzeczypospolitej Polskiej w kwietniu 1919 roku, następnie zdelegalizowane przez okupantów niemieckich i sowieckich podczas II wojny światowej.

W PRL Święto Konstytucji 3 maja zostało zastąpione obchodami Święta Pracy w dniu 1 maja.

Od 1990 roku 3 maja ponownie jest oficjalnym świętem narodowym Polaków.

Dziękuję za uwagę

Hanna Wojtowicz